

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/99/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8708210602
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8708210602.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu SKP, k.s., so sídlom Lazovná 64, Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. „v konkurze“ so sídlom Košútska 1342, Sládkovičovo, zastúpeného JUDr. Pavlom Konečným, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Hurbanova 14A, proti žalovanému U. O., bytom F., X. XX, o zaplatenie 139,81 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 25.04.2012 č.k. 7C 202/2011 - 53 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že žalobca podaným návrhom žiada zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 139,81 Eur, pričom nárok na zmluvnú pokutu žalobca odôvodňoval článkom I. Všeobecných obchodných podmienok k Zmluve o nájme č. 204026038 z 18.05.2002. S ohľadom na omeškanie s plnením podmienok uzavretej zmluvy si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty kapitalizovanej v sume 139,91 Eur. Súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 554 ods. 1, 2 OZ a § 40 ods. 1 OZ. Mal za preukázané, že k uzavretiu platnej dohody o zmluvnej pokute nedošlo, nakoľko nebola dodržaná písomná forma dohody s prihliadnutím na § 40 ods. 1 OZ. Pokiaľ sa týka Všeobecných obchodných podmienok, ktoré majú byť náležitosťou zmluvy o nájme, nie je zrejmé, že tieto boli odsúhlasené tak žalobcom, ako aj žalovaným a nájomná zmluva bez ďalšieho len odkazuje na obchodné podmienky na druhej strane a za takej situácie je daný právny úkon neplatný. Preto žalobu zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe o zaplatenie sumy 139,81 Eur s prísl. bolo vyhovené. Má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. So závermi napadnutého rozsudku a aj dôvodmi sa nemožno stotožniť. Zdôrazňuje, že zmluvná pokuta je zabezpečovací inštitút, ktorý má akcesorickú povahu vo vzťahu k hlavnému záväzku. Zmluvnú pokutu je povinný zaplatiť oprávnenému subjektu ten, kto porušil zabezpečenú zmluvnú povinnosť. Dižník je v tomto prípade povinný zaplatiť zmluvnú pokutu aj vtedy, ak veriteľovi nevznikne škoda. V prejednávanej veci hlavný záväzok vznikol riadne podpisom zmluvy a následne došlo k porušeniu povinnosti, ktorá bola

zabezpečená týmto právnym inštitútom, a to povinnosť platiť mesačné splátky nájomného riadne a včas, a preto na strane žalobcu vzniklo právo domáhať sa zaplatenia zmluvnej pokuty v súlade s článkom I. ods. 4 VOP. Táto zmluva pozostáva z jedného listu, ktorý sa skladá z dvoch častí, prvá časť je označená ako samotná zmluva, ktorej obsahom sú podstatné náležitosti, druhá časť je označená ako Všeobecné obchodné podmienky, je súčasťou toho istého listu a svojou povahou a umiestnením by sa dala napriek svojmu označeniu považovať za normálnu súčasť zmluvy. Ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok slúžili tak potrebám právneho predchodcu žalobcu, ako i samotného žalovaného, pričom je evidentné, že žalovaný sa až do porušenia svojich zmluvných povinností uvedenými Všeobecnými obchodnými podmienkami spravoval. V neposlednom rade žalovaný prejavil súhlasnú vôľu so zmluvou a VOP svojim vlastnoručným podpisom. Na zmluve doloženej do súdneho spisu sa nachádza podpis žalovaného. Taktiež žalobca tvrdí, že zmluvná pokuta v rozsahu ako bola dojednaná, je primeranou majetkovou sankciou za nesplnenie povinností dlžníka plniť riadne a včas. Zmluvná pokuta bola v čase uzatvorenia zmluvy dojednaná jednoznačne v primeranom rozsahu a rovnako to možno hodnotiť aj počas celého obdobia omeškania žalovaného s plnením zmluvne zabezpečenej povinnosti. Navyše je uplatňovanie tejto pokuty plne v súlade s dobrými mravmi. Súd prvého stupňa ďalej podľa názoru žalobcu nedostatočne zdôvodnil vydané rozhodnutie, čo je tiež jeho odvolacím dôvodom. Je toho názoru, že v konaní bol predložený listinný dôkaz - zmluva, z ktorého vyplýva platné dojednanie zmluvnej pokuty, keďže Všeobecné obchodné podmienky, ktoré obsahujú ustanovenia o zmluvnej pokute sú súčasťou toho istého listu zmluvy a žalovaný podpisom zmluvy tieto dojednania zobral na vedomie a prejavil vôľu byť nimi viazaný.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu vyjadril nesúhlas s podaným odvolaním. Zdôrazňuje, že spornú sumu 139,81 Eur s prísl. uhradil už v roku 2007 a v tomto smere poukázal na predložené kópie dokladov o úhrade.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné).

Predmetom konania je v danom prípade zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne vypočítaná z omeškania platieb žalovaného a vyčíslená právnym predchodcom žalobcu v celkovom rozsahu 139,81 Eur. Zaplatenie tejto pokuty žalobca uplatňuje v zmysle článku I. bod 4 Všeobecných obchodných podmienok zmluvy o nájme s následnou kúpou hnutelnej veci, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 28.05.2002.

Táto zmluva nepochybne spĺňa charakteristické znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa úpravy Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.2004, kedy do právneho poriadku Slovenskej republiky bola implementovaná Smernica rady 93/13/EHS o spotrebiteľských zmluvách. Prechodné a záverečné ustanovenia k úprave OZ účinného od 01.04.2004 (§ 879f) ukladali dať všetky zmluvy, ktoré majú charakter spotrebiteľských zmlúv a ktoré boli uzatvorené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, do súladu s ustanoveniami § 53, § 54 a § 57 Občianskeho zákonníka účinného po 01.04.2004.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je tak vytvorený časový priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka účinného po 01.04.2004, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené neplatí, ak ide o zmluvné podmienky týkajúce sa hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky dojednané v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z toho plynie, že pokiaľ zmluvy majúce charakter spotrebiteľských zmlúv a boli uzatvorené pred 01.04.2004, ak obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, sú v tejto časti neplatné.

Odvolací súd konštatuje, že nijako nelimitovaná zmluvná pokuta 0,1 % denne spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa. Podľa uzatvorenej zmluvy si právny predchodca žalobcu vyhradil prevod vlastníctva nielen zaplatením splátok nájmu, ale aj zmluvnej pokuty. Poistil si tak svoje postavenie vlastníka aj zmluvnou pokutou, a to bez ohľadu na jej výšku. Tak vysoká zmluvná pokuta pre nezaplatenie splátky nájmu je pri výhrade vlastníctva neprimeraná. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v čase splatnosti jednotlivých splátok nájmu bola diskontná sadzba centrálnej banky 8,25 % a jej dvojnásobok, teda úroky z omeškania predstavovali 16,5 % ročne. Zmluvná pokuta 36,5 % ročne je teda značne neprimeraná oproti úrokom z omeškania, značne znevýhodňuje žalovaného ako spotrebiteľa a z tohto dôvodu je rozhodne neprimeranou. Sadzba až 36,5 % ročne tiež vysoko prevyšuje akékoľvek produkty bánk na území SR, ktoré umožňujú dosiahnuť zisk.

So zreteľom na uvedené dôvody preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.